

Балкан је одавно симболички прогутан у мапу НАТО-а, а Србија већ годинама живи у окружењу НАТО чланица или оних које то треба да постану, каже војни аналитичар Александар Радић. Иако се, читајући неке медије, стиче утисак да се Србија "граничи с Руском федерацијом", чињеница је да наша земља има одличну сарадњу с НАТО-ом, додао је.

Протокол о приступању Македоније НАТО потписан је ове недеље у седишту западне војне алијансе у Бриселу. И већина посланика у грчком парламенту гласала је за Приступни протокол НАТО и Македоније, што је уједно била и последња етапа грчко-македонског договора о промени имена у Северна Македонија. Када Македонија и званично постане чланица Алијансе, Србија ће постати држава на Балкану, окружена чланицама НАТО, са изузетком Босне и Херцеговине.

"Македонија је желела да буде део НАТО и они су се врло рано, за разлику од осталих у региону се определили за чланство. Тамо некада, док се водио онај жесток рат западно од Дрине, 1993. године, тадашње македонско руководство је јасно зацртало тај пут и то је резултат, пре свега, њихове процене да је то један од ретких инструмената који их може довести до безбедносне стабилизације", казао је Радић у Новом дану.

Наше јавно мењење, које, додаје, има негативан став о тој организацији, увек би могло ту да стави црту и каже - чекајте, па НАТО је доносио примену силе од Балкана па до неких далеких земаља, али је, како каже, чињеница да Македонија има проблем "како да преживи".

"Етнички конфликт унутар Македоније је врло озбиљан и њима је питање чланства у снажним међународним организацијама дословце - бити или не бити. И то је био њихов врло прагматички мотив. Они су рачунали да, ако су део једне организације као што је НАТО, а то треба да им отвори пут и ка Европској унији, онда ће на неки начин учинити те велике и мало мање силе, одговорнима за оно што се дешава код њих. Били би чланови организације у којима су и земље које би за њих могле да представљају безбедносни изазов", казао је Радић.

Македонци су, каже гост Н1, увек били "најбољи ђаци у разреду".

"Ако је требало да неко добије похвалу из Брисела, Македонци су то били заслужили, јер ишли су, са својим људима, који су ризиковали живот и здравље, у све мисије, Чак и у Ирак 2003. године, када је НАТО као организација, рекао да не жели да иде, отишли су Американци са коалицијом војних земаља, а Македонци су били део те коалиције, рачунајући да су тиме успели да придобију Американце и њихове најближе савезнике", каже Радић.

Нема разлога да се заборави шта се десило 1999, али је јасно да ако водите одговорну политику, не можете да размишљате у историјским категоријама и под притиском емоција

Према његовим речима, НАТО садржи као примарне елементе неке који су идентични као за ЕУ.

"С једне стране, ЕУ, нарочито у случају Србије, увек њихови функционери пере руке и кажу - чланство у ЕУ нема везе с чланством у НАТО, али ако погледате годишње планове за чланство земаља НАТО које су пролазиле ту процедуру, највећи део садржаја пише - приближавање Европској унији. Тако да је од Македонаца тражене рецимо, владавина права, промене у правосудном систему, дакле то су нека општа места која вреде за све земље Балкана, укључујући и Србију", каже Радић.

У једном тренутку, додаје Радић, пре свега Американци, али и водеће европске силе, постали су забринули због руског присуства на Балкану.

"И ту је прави разлог, интерес да се руски политички утицај, са свим пратећим елементима, обавештајним и безбедносним, истисне из Македоније, то је био један од примарних елемената због чега је одлучено да се Македонија прима као 30-та чланица по убрзаној процедури", казао је Радић.

Радић каже и да не постоји услов да се уђе у НАТО да би се ушло у Европску унију, али изузетака, каже, нема међу земљама у транзицији.

"Ми на јавној сцени имамо доста примера с манипулацијама са земљама које јесу или нису део друге организације, али то су земље које су специфичне, које су јако богате, срећне. Имамо Норвешку, рецимо, која није део ЕУ, али је чланица НАТО, али онда наведено неутралне земље које имају сјајну сарадњу с НАТО, пупут Швајцарске, која учествује на задацима НАТО широм света и тога се не либе", каже Радић.

У таквој једној клими, додаје, треба препознати ситуацију Србије.

"У којој ми затварамо очи над тим да смо одавно, задњих пар декада и дуже, заправо окружени земљама које су се определиле за приближавање евро-анталнским интеграцијама и процесима. Ове године је 20 година од бомбардовања НАТО и да се разумемо, све земље око нас су допустиле у то време да борбени авиони иду кроз њихове ваздушне просторе", казао је.

Ми смо већ одавно у окружењу чланица НАТО, али сад стварамо слику да се нешто као променило, додао је.

"Црна Гора је постала 29. чланица, Македонија 30-та, БиХ чека акциони план за НАТО, па ми идемо у време у којем ће добар део Срба живети у НАТО, што исељеника у западним земљама, што на територији Балкана", казао је гост Н1.

Према његовим речима, нема разлога да се заборави шта се десило 1999, али додаје, да

је јасно да "ако водите одговорну политику, не можете да размишљате у историјским категоријама и под притиском емоција".

(Н1)